

21 PAŹDZIERNIKA WYBORY PARLAMENTARNE W POLSCE

Głosowanie także nad Ostrawicą

Ostrawa (mro) - W wyborach do Sejmu i Senatu RP będą mogli brać udział obywatele polscy zamieszkałi w RC, którzy najpóźniej w dniu wyborów kończą 18 lat. Jak dowiedzieliśmy się od konsula Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie Karola Biedeckiego, na terenie RC utworzono dwa obwody głosowania: w Ostrawie - w siedzibie Konsulatu Generalnego przy ul. Wáclawskiej 4 (obwód nr 41), oraz w Pradze - w siedzibie Ambasady RP przy ul. Valdštejnskiej 8 (obwód 42).

Głosowanie w wymienionych obwodach odbywać się będzie 21 października od godz. 6.00 do godz. 20.00 - powiedział „GL” K. Biedeckie. Dodaje, że obywatele polscy, przebywający w dniu wyborów w RC, mogą wziąć udział w głosowaniu, jeżeli posiadają ważny paszport polski lub dowód osobisty oraz zostały wpisani, na podstawie osobistego zgłoszenia, do spisu wyborców zarejestrowanego przez konsula, właściwego terytorialnie dla miejsca pobytu. - Zgłoszenia do spisu wyborców można wnieść do konsula najpóźniej do 16 października 2007 roku osobiście, pisemnie lub e-mailem na adres ostrawskiej placówki to - telefon: 596 118 074, faks - 596 118 073 e-mail: konsulatr.p.ostrava@iol.pl - podkreślił konsul Biedeckie. Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko, imiona, imię ojca, datę

urodzenia, miejsce zamieszkania, numer ważnego paszportu lub dowodu osobistego a także miejsce i datę jego wydania oraz numer ewidencyjny PESEL, jeżeli wyborca go posiada.

Obywatele RP mogą też głosować, gdy przedłożą Obwodowej Komisji Wyborczej zaświadczenie do prawa do głosowania.

Dodajmy także, że obywatele polscy stale zamieszkałi za granicą a przebywający w dniu wyborów w Polsce mogą wziąć udział w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca ich pobytu w kraju, jeżeli w dniu wyborów - nie składając wcześniej wniosku o wpisanie do spisu wyborców - przedłożą Obwodowej Komisji Wyborczej ważny polski paszport (nie dowód osobisty) oraz udokumentują stałe zamieszkanie za granicą.

Od lewej: konsul Agnieszka Fedorów, dyrektor Miroslava Sabelová oraz autor wystawy Władysław Owczarzy w trakcie inauguracji ekspozycji.

Polski ekslibris dla wszystkich

Otwierając ekspozycję w siedzibie biblioteki, w pasażu przy moście Sikory, dyrektor placówki Miroslava Sabelová, serdecznie przywitała autora scenariusza, kuratora wystawy i kolekcjonera ekslibrisów w jednej osobie Władysława Owczarzewskiego oraz konsula Agnieszkę Fedorów.

- Ta wystawa jest znacznie bogatsza od jej ostatniej odsłony w Domu Kultury „Poklad” w Porubie - powiedział „GL” autor i kurator wystawy. - Jest tu praktycznie komplet zbiorów, czyli ponad 500 ekslibrisów aż 90 polskich autorów 2. połowy XX wieku, aż po współczesność. To nie tylko moja kolekcja, lecz także zbiory Mieczysława Bielenia i pani Klein-Szymańskiej. W. Owczarzy dodał, że na uwagę zasługuje fakt, iż wszystkie wystawiane prace są zrealizowane tradycyjnymi technikami graficznymi - drzeworytu, linorytu, sitodruku, litografii, są także akwaforty, suche igły i inne - bez udziału techniki komputerowej.

Wystawa daje przegląd nie tylko

prac wybitnych twórców, różnorodnych technik, ale i trendów: - Chciałem zwrócić uwagę na to, że współczesny ekslibris zaczyna żyć niejako własnym życiem. Nie jest już regułą, że jest on wklejany do książki i świadczy o właścicielu - obecnie to raczej dyscyplina kolekcjonerska - i mówiący szczerze - nawet sama książka nie bywa tyle warta, co „jej” ekslibris. To po prostu miniaturowe, graficzne majstersztyki - podsumował autor wystawy.

Uczestnicząca w wernisazu konsul ds. Kultury i Polonii Agnieszka Fedorów w rozmowie z „GL” wysoko oceniła prezentację kultury polskiej mniejszości narodowej realizowaną w ramach programu „Wszyscy jesteście tu w domu”.

Każda prezentacja dokonana przez mniejszość polską w RC, polskiej kultury, sztuki - obrazu współczesnego kulturalnego świata nad Wisłą jest bardzo ważna - powiedziała Helena Legowicz, prezes Towarzystwa Przyjaciół Polskiej Książki, które przygotowało także małą wy-

stawę literatury dziecięcej w oddziale dziecięcym ostrawskiej Biblioteki Miejskiej. - Ta prezentacja bowiem sprzyja zbliżeniu obydwu narodów, państw, poznaniu wzajemnemu ludzi, co przekłada się bezpośrednio na zrozumienie drugiej strony, żeby tolerancja wśród nas była większa.

Wystawę w pasażu siedziby głównej biblioteki miejskiej można oglądać do końca października. Wstęp wolny.

Święta bez granic

Jak donosi agencja ČTK, strefa Unii Europejskiej bez kontrol granicznych, zwana strefą Schengen, zostanie być może poszerzona o 9 nowych państw członkowskich Unii (łącznie z RC, Polską i Słowacją) już na tydzień przed świętami Bożego Narodzenia, a więc o dwa tygodnie wcześniej, niż pierwotnie planowano. Informację tę podał w poniedziałek portugalski minister spraw wewnętrznych Rui Pereira. Portugalia przewodniczy obecnie UE. (dc)

Z dziecięcą książką

Właśnie trwa Tydzień Bibliotek, a w jego ramach odbywa się wiele akcji promujących czytelnictwo. W Oddziale Literaturoznawstwa i Bibliotek Regionalnej Biblioteki Miejskiej zorganizowano m.in. konkurs autorskie z pisarką Renatą Kąkolą, popularną autorką książek dla dzieci. Jej najbardziej znana książka to *Opowiadania dla dzieci*. Na swym koncie ma w sumie dziewięć książek dla dzieci w różnym wieku. Najnowszą z nich jest *Opowiadania dla dzieci*. Na wszystko jest sposób, ukaże się wkrótce nakładem wydawnictwa Pablicat.

W czasie spotkania w bibliotece, Renata opowiedziała dzieciom o swoim pisarstwie i przeczytała fragmenty jednej z książek. - Wszystko zaczęło się od tego, że wyjechałam do Niemiec - opowiedziała nam pisarka. - Za granicą zaczęłam czytać o polskie książki, a ja zaczęłam myśleć o dziecku, które damag-

ły się, żeby im czytać. Zaczęłam im coś wymyślać, opowiadać. Ponieważ nie pracowałam i byłam dzieckiem cały dzień, a poza tym do nich często przychodziły inne dzieci, więc miałam wgląd w ten dziecięcy świat, obserwowałam, jak się bawią, rozmawiają, widziałam ich problemy. Chłonęłam to wszystko i potem stwarzałam z tego scenki, historyjki. Zaczęłam im to opowiadać, a potem zapisywać, i kiedy przyjechałam do Polski, wydałam pierwszy zbiór opowiadań. Dodajmy, że książka znakomicie odnalazła się na rynku wydawniczym i jest przez dzieci bardzo lubiana, podobnie zresztą jak inne pozycje tej autorki. Ciąg

RADA REPUBLIKOWA OBRADOWAŁA W DOMU MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

PRAGA (kor) - W otwartym niedawno Domu Mniejszości Narodowych w stolicy, zeszła się w sobotę na posiedzeniu Rada Krajowa Ruchu Politycznego „Wspólnota-Coexistentia”. Przed obradami spotkały się też Rada Wykonawcza i Komisja Rewizyjna.

W obradach wzięli udział przedstawiciele sekcji polskiej i węgierskiej. Kierownictwo Ukraińsko-Rusińskiej Sekcji Narodowej wysłało do Pragi swoje wnioski pisemnie. Uczestnicy obrad wysłuchali sprawozdania z działalności od ostatniego zjazdu Ruchu, które wygłosił przewodniczący László Attila Kocsis. Sprawozdania sekcji węgierskiej i polskiej przedstawił István Palágyi i Władysław Niedoba.

Rada omówiła stanowisko „Wspólnoty” w sprawie wdrażania Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Działacze polscy zwrócili uwagę na to, że nie wszystkie gminy na Zaolziu realizują poszczególne punkty ustawy dotyczącej wdrażania dwujęzycznego nazew-

nictwa. Podkreślili, że dwujęzyczne, czesko-polskie tablice winny być umieszczane w gminach, które zamieszkuje ponad 10 proc. Polaków, czyli w 31 miejscowościach woj. morawsko-śląskiego. W praktyce jednak gmin wdrażających dwujęzyczność jest niewiele. Przedstawiciele Polskiej Sekcji Narodowej (PSN) poinformowali, że

nie miały problemów z działalnością oświatową. Do kierownictwa telewizji publicznej zaś, by umożliwiła mniejszościom narodowym w większym zakresie przedstawiać swoje programy informacyjne i publicystyczne.

W trakcie obrad poinformowano też o przygotowaniach do międzynarodowej konferencji nt. wpływu dekretów Beneša na życie mniejszości polskiej i węgierskiej w byłej Czechosłowacji, w RC i na Słowacji. Konferencja powinna się odbyć jeszcze w tym roku.

W programie obrad znalazł się już punkt dotyczący przyszłorocznych wyborów do samorządów wojewódzkich i do Senatu RC. „Wspólnota” wysła obserwatora na spotkanie Partii Pracy (Strany práce) - Koalicji Partii Pozaparlamentarnych, które odbędzie się 20 bm. w Pardubicach. Jeśli zaś chodzi o wybory w woj. morawsko-śląskim, Ruch podejmie rozmowy nt. przygotowania listy wyborczej i możliwości włączenia na nią polskich kandydatów z ruchem SNK-ED.

»Wspólnota« w stolicy

na listy z zapytaniem o działalność w regionie gminnych komisji ds. mniejszości narodowych odpowiedziało tylko 15 gmin z 43. - To świadczy o arogancji władz samorządowych - mówi sekretarz Rady Wykonawczej „Wspólnoty”, Tadeusz Toman. Zdecydowano, że do miejscowości, które nie zareagowały na list Ruchu, zostaną wysłane listy z ponagleniem. List trafi też do Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie.

Rada Krajowa, na wniosek PSN, zwróci się do władz państwa z żądaniem, by polskie szko-

Prognoza

CZWARTEK - Zachmurzenie - Zachmurzenie, rano mgły. Możliwe przelotne deszcze. Temperatura w nocy od 12 do 8 st. C, w dzień od 12 do 20 st. C.
PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane - Zachmurzenie umiarkowane, deszcz lub opady przelotne deszcze. Temperatura w nocy od 12 do 8 st. C, w dzień od 14 do 18 st. C.

07115
 121422041

Znad Wisły

■ Echa debaty Kaczyński-Kwaśniewski. W sondażu TNS OBOP dla „Dziennika”, przeprowadzonym dzień po debacie J. Kaczyński - A. Kwaśniewski, zadano ankietowanemu pytanie: - Który z uczestników debaty przekonał cię do swoich racji? Odpowiedzi były następujące: Kwaśniewski 40%, Kaczyński 28%, obaj przekonali mnie w podobnym stopniu 2%, żaden mnie nie przekonał 17%, nie wiem 13%. „Dziennik” pisze, że Kwaśniewski najbardziej podobał się ludziom młodym, w wieku od 18 do 29 lat (44%), osobom z wykształceniem wyższym lub licencjackim (44%). Premier największe poparcie uzyskał wśród osób w wieku 30-39 lat i powyżej 60. roku życia (odpowiednio 31 i 34%), u widzów z wykształceniem zasadniczym (34%). Na drugie pytanie: - Kto kogo wyprowadził bardziej z równowagi? - padły odpowiedzi: Kaczyński - Kwaśniewskiego 36%, Kwaśniewski - Kaczyńskiego 28%, obaj w równym stopniu 9%, żaden 8%, nie wiem 19%.

■ W 2007 r. przeciętny Polak zje nie więcej niż 65 kg pieczywa - szacuje Instytut Polskiego Pieczywa (IPP). To o dwa kilogramy mniej niż w 2006 r., kiedy po raz pierwszy spożycie chleba i bułek spadło poniżej 70 kg na osobę. Miejsce tradycyjnego chleba coraz częściej zajmują płatki zbożowe, chipsy oraz gotowe przekąski - pisze „Rzeczpospolita”.

■ Jeżeli Prawo i Sprawiedliwość wygra wybory, będzie dążyć do zmiany konstytucji - zapowiedział premier. Podkreślił, że tego wymaga naprawa Rzeczypospolitej. - Trzeba na przykład znieść blokujący wpływ Trybunału Konstytucyjnego na różne zmiany - powiedział premier w „Sygnałach Dnia”. J. Kaczyński powiedział, że PiS ma projekt nowej ustawy zasadniczej. Zaznaczył jednak, że zdaje sobie sprawę, że społeczeństwo nie jest na to przygotowane, dlatego jego ugrupowanie będzie chciało wprowadzić zmiany w obecnej konstytucji. Premier powiedział, że - jego zdaniem - dotyczy to np. uprawnień dla korporacji zawodowych. Szef rządu uważa, że trzeba też zmienić przepisy dotyczące prawotwórstwa i uprawnień socjalnych. Premier zaznaczył, że oprócz tych podstawowych kwestii, należy też rozważyć problem pozycji prezydenta w polskim systemie.

■ PKW przydzieliła we wtorek numery list wyborczych komitetom, które nie startowały w poprzednich wyborach. Lewica i Demokraci dostali numer 20, a Partia Kobiet - 21. Komitety wyborcze, które brały udział w poprzednich wyborach parlamentarnych i również w tegorocznych zarejestrowały listy, wystartują z tym samym numerem. Lista PiS zatem będzie miała numer 6, PO - 8, LPR - 3, PSL - 10, a Samoobrona - 15.

■ Film Andrzeja Wajdy „Katyn” obejrzy każdy żołnierz wojska polskiego. Decyzję w tej sprawie podjął już minister obrony narodowej Aleksander Szczygło. - Żołnierze powinni wiedzieć, jaką cenę płaci się za bycie człowiekiem honoru, za przywiązanie do zasad - wyjaśnił rzecznik MON Jarosław Rybak. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W środę w Oddziale Literatury Polskiej w Karwinie gościła na spotkaniu autorskim Renata Piątkowska, autorka popularnych książek dla dzieci.

Z dziecięcą książką

Dokończenie ze str. 1

Każde opowiadanie obejmuje jakiś jeden temat bliski dziecku. - Przed napisaniem pierwszych moich książek dużo czytałam o psychologii dziecka. Chciałam dać w swoich książkach pewne wsparcie tak, żeby treść nie była tylko fantazjowa-

niem, opowiadaniem zabawnych zdarzeń, ale żeby zawierała też jakieś wskazówki. Każde opowiadanie musi odnosić się to tego, co dziecko przeżywa - dodała Renata Piątkowska, która gościła na Zaolziu po raz pierwszy, ale jak sama przyznała, chyba nie ostatni.

Uczyć atrakcyjnie

CZ. CIESZYN (kor) - „Tablica interaktywna oraz podręcznik interaktywny w nauczaniu” - taka była nazwa warsztatów, które odbyły się we wtorek w siedzibie Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. Wzięło w nich udział 32 pedagogów z całego Zaolzia.

Warsztaty, które prowadziła Petra Ocelková z wydawnictwa „Fraus”,

przeznaczone były dla nauczycieli chcących prowadzić lekcje w sposób atrakcyjny i nowoczesny. Możliwość korzystania z nowych podręczników interaktywnych na wyższym stopniu szkół podstawowych, zachęca nie tylko nauczycieli i uczniów do aktywnej postawy podczas nauki. Zajęcia pokazały też zalety pracy z tablicą interaktywną oraz możliwości wykorzystania jej w procesie nauczania.

Autostrada bez dojazdów?

OSTRAWA (mro) - Wprawdzie Ostrawskie Budowy Transportowe (ODS) zapowiadają na grudzień br. stopniowe włączenie do eksploatacji 17 km odcinka autostrady D 47, łączącego jedną z arterii komunikacyjnych Ostrawy - ulicę Rudną z Boguminem, to jednak jednym z nich dodają, że na drogi dojazdowe do tej autostrady nie ma co liczyć w tym roku.

Wjazd i zjazd na autostradę będzie możliwy tylko od ul. Rudnej w Ostrawie i z Bogumina. Dalsze drogi dojazdowe, realizowane jako osobne inwestycje, nie weszły nawet w stadium realizacji. Nie zaczęto budowy drogi dojazdowej od przedłużonej ulicy Rudnej, tzw. północnego łącznika, czyli połączenia ulicy Mariańskogórskiej z Porubą (gotowa będzie w 2009 r.), ani przedłużonej Misteckiej (do końca 2010 r.). Czwarty zjazd

i wjazd jest zaplanowany w Boguminie aż do granicy państwa (gotów do 2010 r.)

Jak powiedział „GL” Pavel Buzek, wójt Lutyni Dolnej, obecnie trwa przetarg na prace budowlane drogi przyjazdowej. - Jak dowiadujemy się z mediów, autostrada ruszy do 2009 roku, a drogi dojazdowe powstaną do 2010 roku - zaznacza P. Buzek, i dodaje, że zawiązała się oddolna inicjatywa gmin, pragnących przeniesienia drogi szybkiego ruchu I/67 wiodącej z Karwiny do Bogumina. - To byłaby droga najazdowa na D 47 włączająca Karwinę w sieć autostrad - dodał wójt.

Jak utrzymują budowlanci, nawet bez dróg dojazdowych, Ostrawa jest podłączona do autostrady przez ulicę Rudną, zaś w Boguminie jest prowizoryczny zjazd do miasta oraz na Chalupki.

Piekawostki

Mistrzowska kostka

Budapeszt od 5 do 7 października będzie gospodarzem mistrzostw świata w układaniu kostki Rubika. Zawody uświetni węgierski rzeźbiarz i architekt Erno Rubik, który w 1974 roku wynalazł słynną zabawkę - podali organizatorzy. Z łamigłówką zmierzy się 300 kandydatów pochodzących z ponad 30 krajów. Wśród nich będzie mistrz świata sprzed dwóch lat, Jean Pons z Francji, któremu na ułożenie kostki potrzeba ok. 15 sekund. Absolutny rekord potwierdzony oficjalnie należy jednak do innego Francuza, Thibaut Jacquinota, który w maju 2007 roku ułożył kostkę w 9,86 sekundy. Jakby tego było mało, w czasie mistrzostw odbędą się też konkurencje o podwyższonym stopniu trudności, np. układanie kostki z zawiązanymi oczami lub jedną ręką.

Święto imieniem?

Ponad 400 tysięcy ludzi w Chinach nosi obecnie imię Guoqing, oznaczające dosłownie Święto Narodowe. Imię to, nadawane przez rodziców w przypływie patriotycznego ferworu, wiąże się bezpośrednio z obchodzonym 1 października chińskim świętem narodowym - Guoqing. Jak podała chińska agencja prasowa Xinhua, powołując się na oficjalne dane urzędu statystycznego, tylko w samym Pekinie mieszka obecnie 6589 osób w różnym wieku, noszących imię Guoqing.

W czasie przerwy...

Władze miejskie Rotterdamu nakażyły zamknięcie 18 coffee shopów, gdyż są położone w odległości tylko 200-250 m od szkół. W holenderskich coffee shopach można kupić niewielkie ilości tzw. miękkich narkotyków. Rozporządzenie

moim zdaniem

Czeski Polak

Tak chyba mogę w skrócie opisać uczucie, jakie ogarnęło mnie po przeczytaniu wywiadu z Józefem Szymeczkiem, prezesem Kongresu Polaków w RC, jaki ukazał się w gazecie „Mladá Fronta Dnes”. Pierwszą stroną sobotniego wydania regionalnego dodatku owego pisma zdołał się zdjęcie prezesa na tle Orła Białego.

Wywiad z Szymeczkiem, umieszczony na trzeciej stronie, czytać. Poleciłabym go nawet jako lekturę obowiązkową dla Polaków. Nie chodzi o to, by ślepo zgadzać się z jego wypowiedziami, wywiad przystało, subiektywnymi. W tym materiale udało się bowiem przez „z chłodną głową”, bez zbędnego patriotycznego patosu i przysłownej szabelki w rękę. Rzadko naszym przedstawicielom udaje się w taki sposób rozmawiać o nas samych.

Na szczególną uwagę zasługuje odpowiedź na pytanie: „Czy czuje się Pan Polakiem, czy Czechem”. Wcześniej jednak czytającego uderzyło na pewno tytuł artykułu na pierwszej stronie - „Czeski Polak...”. Jakże trafne określenie. Bo często uważamy, że nie jesteśmy tacy sami, jak Polacy w Polsce, i bronimy się z utożsamianiem się z nimi, nie godzimy się na nazywanie nas Czechami. Powstało więc pojęcie „tustelanizmu”, pojęcie „rolszczyzny”, podkreślanie śląskości tego terenu. Jednak w obliczu takich „naklejek” określenie naszej tożsamości i naszej polskości niesamowicie rozplywa. Przynajmniej sobie szczerze, że jest to dosyć „alibistyczne” określenie. A przecież można wprost - czeski Polak.

sikoro@glodulski

Po naradzie dyrektorów

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Jeden z mosteckich pensjonatów obrali za miejsce dwudniowej narady dyrektorów zaolziańskich, polskich szkół organizatorzy spotkania: Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego.

Podczas obrad dyrektorów omówiono kilka ważnych problemów, m.in. budżety poszczególnych szkół, nowa ustawa szkolna, podręczniki. Najdłużej dyskutowano o nowych szkolnych programach kształcenia, które obowiązują od 1 września br. w klasach 1 i 6. Kierownictwo Cen-

trum poinformowało dyrektorów o nowych ofertach kursów, inspektor Kazimierz Worek zaś o nowościach dotyczących inspekcji szkolnej. W zabrakło informacji o wyjazdach edukacyjnych dofinansowanych przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz imprezach. W drugim dniu dyrektorzy wzięli udział w warsztatach pn. „Razem sobie z trudnym rodzicem w pracy nauczyciela”.

Kwitnące domy

ORŁOWA (mro) - Marian Jędrzejczyk, wielokrotny zdobywca tytułu o najpiękniej ozdobiony kwiatami dom, w tym roku, w 10. edycji konkursu „O rozkwitniony balkon” zdobył nagrodę w kategorii lodzi. Konkurs organizowało miasto. - Wprowadziłem swój balkon, tak jak masa innych Orłowej Lutyni, został przesłany do jury. - powiedział „GL” M. Jędrzejczyk. Jury, w skład którego wchodziło trzech fachowców ogrodnicy, oceniło bogactwo kwiatów, ich wybór, różnorodność i pomysł ich wyeksponowania.

dych. Nie powinno się robić w tym celu zdjęć, a w niektórych nie wolno używać telefonów komórkowych.

Dzwon jak nowy

Słynny londyński dzwon Big Ben zmienił po siedmiotygodniowej przerwie związanej z pracami remontowymi. Wazący 13,5 tony dzwon i połączony z nim zegar wieży Pałacu Westminsterskiego milczał od 11 sierpnia. Przez ten czas robotnicy czyszili i reperowali cztery zegarowe tarce. To ostatnia faza prac remontowych, przetrwujących Big Ben na jego 150-lecie w 2009 roku. W czasie prac dzwon jednak alternatywny system elektroniczny odpowiadał za przesuwanie wskazówek po tarczy. W Wielkiej Brytanii mają średnicę 2,2 metra, a długość wskazówek wynosi: minutowej - 4,3, a godzinowej - 2,7 metra.

Potrzebni latem i... przez okrągły rok

Przed 150 interwencji, to efekt zainicjowanego w ub. niedziele sezonu letniego nad zaporami wodnymi w Cierlicku i Żermanicach. - Na brak pomocy nie narzekaliśmy, co potwierdziły statystyki - mówi Jan Siuda, szef Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Czeskiego Czerwonego Krzyża w Cierlicku. - Najczęściej wzywano nas do pomocy przy porażeniach - zdarzało się, że dziecko nadeprnęło na odłamek żelazki, ktoś za długo prażył się na ogniu, jeszcze inny „złapał” kleszcza, czy wykręcił ramię podczas gry w siatkówkę. Kilkakrotnie też wyciągaliśmy tonących i... ponownie przezywaliśmy się, że głupota ludzka nie ma granic. W tym sezonie dotyczyło to ośmiu osób, które podczas jednych z największych lipcowych burz wjechały na rowerkach wodnych „na sam środek cierlickiego akwe-nizmu”. W drodze powrotnej musieli im pomóc nasi chłopcy. Doszło też do najcięższej tragedii - w wodach za Żermanicą utonął 43-letni mężczyzna, który przecenił swoje siły. Chciał w pojedynkę przepłynąć przez rzekę, niestety w połowie drogi zaczął mu siły i zaczął tonąć. Pomoc natychmiastowej pomocy nie udało się go już uratować.

Wprawdzie dziewczęta i chłopcy w pomarańczowych spodniach i białych koszulkach nie będą widoczni nad brzegami obu zbiorników, nie znaczy

to jednak, że zapadną w „sen”. Niektórzy prowadzą będą akcje edukacyjno-prewencyjne w szkołach, podczas których mówić będą o bezpieczeństwie nad wodą, zagrożeniach i zasadach udzielenia pierwszej pomocy. Inni rozpoczną lub kontynuować będą kursy dla młodych ratowników, a także uczestniczyć w ogólnokrajowych zawodach ratownictwa wodnego. Wszyscy zaś odbywać będą intensywne treningi na basenach. - Kolejne lato musi nas zastać w dobrej formie. Kiedy zaczną się ciepłe dni, nie będziemy mieli już czasu, żeby szlifować kondycję. W czerwcu przyszłego roku, kiedy rozpoczniemy sezon letni, musimy być już w pełni sił - twierdzi Siuda.

Dla ratowników górskich sezon letni jeszcze się nie skończył (potrwa do końca listopada), jednak już teraz wiadomo, że wypadków będzie o wiele więcej niż w latach poprzednich. Upalne dni zwabiły bowiem w Beskidy więcej turystów, nie tylko pieszych, ale przede

Na niektórych beskidzkich szlakach wyznaczono trasy dla rowerzystów.

wszystkim rowerzystów i miłośników sportów ekstremalnych. - Polowa spośród tych, którym dotychczas udzieliliśmy pierwszej pomocy, to ofiary wypadków na rowerach górskich. Nie tylko jednak oni grzeszą zbytnią wiarą w swoje umiejętności. Również wśród parolotniarzy jest wielu śmiazków przeceniających swoje siły - mówi Radim Pavlica, szef beskidzkiego Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. - Do najczęstszych rodzajów obrażeń należały - od lipca do września - zwichnięcia i stłuczenia, złamane nadgarstki, kości podudzia, nacignięte ścięgna i nadwężone mięśnie. Było też kilka akcji, w których poszukiwaliśmy zaginionych turystów. Byli wśród nich również zbieracze grzybów czy borówek, którzy w pojedynkę udali się w głąb lasów i po prostu zabłądzili. W statystykach znajdzie się również w tym roku jedna ofiara gór. Jest nią 59-letni mężczyzna, którego znaleziono 22 lipca na szlaku prowadzącym pod Łysą Górę. Zmarł na atak serca.

Ratownicy górscy czuwają nad bezpieczeństwem turystów przez okrągły rok. Jak sami twierdzą, najtrudniejszy okres - sezon zimowy, dopiero przed nimi. (wak)

W WYNIKU POWIKŁAŃ ZWIĄZANYCH Z GRYPĄ UMIERA W RC ROCZNIE DWA TYSIĄCE OSÓB

Warto się chronić

Koniec września i początek października to okres częstych przeziębień, niesłusznie czasem nazywanych grypą. Przyjemne babie lato kusi, by ubierać się lekko, tymczasem temperatury poranne, jak i wieczorne, są już niskie, o przeziębienie więc nietrudno. Równocześnie okres ten jest idealny na zaszczepienie się przeciwko grypie. Irena Martinek, kierownik Działu ds. Zwalczenia Epidemii WSSE w Ostrawie, podaje, że najdogodniejszym terminem szczepienia jest październik i listopad. Przeciwciała tworzą się bowiem do 14 dni po zaszczepieniu, a epidemia grypy występuje z reguły w okresie listopada i grudnia oraz między lutym i marcem. Z możliwości szczepienia korzysta jednak w naszym kraju ciągle mała ilość osób. Główny Inspektor Sanitarny RC, Michael Vit, zwraca uwagę na to, że grypa jest w naszym społeczeństwie bagatelizowana, tymczasem może okazać się chorobą śmiertelną. Co roku umiera u nas na grype i w wyniku komplikacji przez nią wywołanych ok. 2 tys. osób. Dla porównania - w wypadkach drogowych, gdzie sytuacja uważana jest za alarmującą, zginęło w ub. r. dwa razy mniej ludzi niż na następstwa grypy. Przy tym chodzi nie o ofiary jakiejś niebezpiecznej pandemii, lecz naszej „starej znajomej” - zwykłej grypy.

Szczepionkę przeciwko grypie kasy chorych pokrywają częściowo seniorom powyżej 65 lat (chodzi o sumę w wysokości 140 kc). Pozostałe osoby muszą zapłacić całość sumy. Niemniej chodzi o nieduży wydatek, w granicach 200-300 kc. Vit podkreśla, że w porównaniu z suplementami żywności, za które co roku wydajemy miliardy koron, szczepienie ma wyższą wartość profilaktyczną. Jego zdaniem warto zastanowić się nad możliwością przynajmniej częściowego pokrycia kosztów z funduszy socjalnych przedsiębiorstw. Tym bardziej, że dla przedsiębiorców epidemia grypy niesie z sobą dotkliwe straty ekonomiczne. - Również kasy chorych dojdą w końcu do logicznego wniosku, że jest dla nich znacznie bardziej ekonomicznie pokrywać stosunkowo niedrogą prewencję, niż kosztowne leczenie następstw - dodaje.

Przekonująco brzmią dane statystyczne: skuteczność szczepienia wynosi ok. 70-90 proc. W RC szczepieniu poddaje się zaledwie ok. 7 proc. mieszkańców, podczas gdy np. w Niemczech 22 proc. (dc)

Temat: współpraca szkół

CZ. CIESZYN (kor) - Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego - wspólnie z Narodową Agencją Europejskich Programów Edukacyjnych (NAEP) - przygotowuje seminarium o europejskiej współpracy szkół. Odbędzie się ono w piątek 12 października (w godz. 14-17) w czeskokocieszyńskiej siedzibie Centrum.

Jak wyjaśniła nam dyrektor CP, Marta Kmeť, NAEP to agencja koordynująca w RC programy edukacyjne w ramach współpracy międzynarodowej. Jej celem jest wytworzenie systemu informacyjnego dotyczącego programów Unii Europejskiej, świadczenie usług informacyjno-konsultacyjnych do organizowanie narodowych i międzynarodowych konferencji i seminariów.

- Bardzo nam zależy, by w seminarium organizowanym wspólnie

z NAEP wzięli udział nauczyciele i dyrektorzy naszych szkół - mówi M. Kmeť. - Pracownicy Agencji przywiezła mnóstwo nowych i ciekawych informacji dotyczących przede wszystkim współpracy szkół w Europie, możliwości wyjazdów nauczycieli na staże lub kursy językowe... Wiele też mówi się teraz o rozwoju umiejętności komunikacji i aktywnego używania technologii informacyjnych. Ale bez konkretnych działań to będzie tylko teoria - projekt europejski jest doskonałym środkiem, jak uczniów, ale również dorosłych, motywować do nauki języków obcych, korzystania z komputera, „skype’a” czy organizowania wideo-konferencji. O tym wszystkim będzie mowa na naszym seminarium.

Na seminarium można się zgłaszać do 8 października. Zgłoszenia należy nadsyłać pocztą elektroniczną pod adresem: info@pctesin.cz.

Osobliwości Zaolzia

Pomnik, który od roku 1950 stoi w najwyższym punkcie Kojkowic, tuż nad granicą z Polską, został poniekąd zapomniany przez współczesne pokolenia mieszkańców tej wiejskiej dzielnicy Trzyńca. Bo wryty na tablicy napis „Za trwały mir - O trwały pokój” jest już ledwie czytelny. (s)

Ratownicy cierlickiego WOPR czuwają nad bezpieczeństwem letników.

Marionetki

Prezesowa wpadła do kuchni Marynki, usiadła na krześle, oparła łokcie na stole i westchnęła tak głęboko, że firanka spadła z całym wyposażeniem trzymającym ją nad oknem. Potem okazało się, że to nie westchnięcie spowodowało lawinę firanki i oprzyrządowania, tylko Prezesowa swoimi dotychczasowymi plecami pociągnęła sprzęt w dół.

Przeboż, ja nie chciała! - powiedziała do Marynki i znowu westchnęła. Tym razem wytrzymała się cukiernica, gdyż Prezesowa, chwytając potrąciła ją ręką.

Pyty już nie stynkej, bo mi tu wyinaczek narobisz niż wszystkie kopalnie wynglo czoręgo na świecie - odpowiedziała Marynka.

W tym momencie wszedł do kuchni Mąż Marynki. Właśnie zabrał katastrofę pod oknem, to naszykował się na tydzień, ale wystarczył z siebie wyjąkać tylko jedno słowo. Wtedy bowiem Marynka złapała za chochlę i wylała ją w olbrzymią pokrywę zwisającą z lampy.

Chas miny! - powiedziała do Męża, który obrócił się na pięcie i zniknął w piwnicy.

Jak będzie czas na riposte, to cie zawołam - zapowiedziała za nim Marynka.

Prezesowa została siedzieć z otwartymi ustami. Marynka więc w błyskawicznym tempie wsadziła jej do ust ciastko, by ta nie zdążyła westchnąć i znowu wyrzucić jakieś szkody w kuchni. A nie powinna była tego robić, bo Prezesowa znowu westchnęła, tym razem w ustach. Ciastko, nietrudno sobie to wyobrazić, rozprysło się po okolicy, olbrzymie jego części spadły na obfitym biuście Marynki. Ta wolała uderzyć tylko ponownie chochlą w olbrzymią pokrywę.

FELIETON HALINY SIKORY

Debata

Za chwilę pojawił się Mąż Marynki z pytniem „Riposta?”. Ta mu odpowiedziała: „Eszcze ni. Mozesz se pytać”.

Mąż Marynki więc zapytał: „Co to mosz na tej bluzce?” Chciał zadać kolejne pytanie, jednak Marynka mu szybko przeszkodziła: „Twój czas miny”, więc Mąż Marynki szybko wyszedł z kuchni.

„A teraz ty mi powiydz, czemu tak stynkosz”.
 „Tak jaksy se mi stynko. A ty mi powiydz, o co idzie z tóim pokrywóm”.

„To je wynalazek z tej debaty wyborczej, co jóm teraz mieli w telewizorze. Jo jak zech se tak na nich dziwała, tak zech przisła na to, że to je aj dobry pomysł”.

„Je, ale muszóm być dodzierzane jaksy zasady. Tak se mi to aspón zdo”.

„Tak to se ci yny zdo. Jo to widziła w tej debecie, dyć tam ani ci dziynnkarze nie wiedzieli, co mo być dali a ci politycy im to musieli podpowiadać. Ganc jak u nas na przedstawyniu naszego pzkowskiego zespu. Też se symtam zapómnom a żodyn nie wyi, co dali. A że sufler je troche głuchi, tak je neprzód słyhać jego a dziepro potym tych aktorów. W tej telewizie to wyglóndało gorzyj. Tak aji tyn góng se robił, co chciot. Ale jo to u nas dóma doprowadziła do perfekcji a tyn góng robi krawal, jak jo chcym. A tak se myślím, że jak tam kiedy w tej Polsce bedóm mieli problemy, tak by se mieli wziónść jako poradców nas, baby ze Zaolzia. Jak už aj tako Nelly Rokita moze być w polityce, tak co by my z klubu kobiet w polityce być ni mógly. Nabiyraczki a pokrywki eszche dzierzeń umiymy a ni ma to jak góng w dobrym mómyncie”.

sikorova@glosludu.cz

Latawiec z kamykami

Jesień zagościła za oknem na dobre. Głosik z Ludmiłą wyszli na spacer poszukać kolorowych liści do przyozdobienia swojego mieszkanka. Biegali po lesie i zbierali listek za listkiem.

- Zobacz Ludmiło, jakie ładnie!
- Głosiku, patrz, ten jest cały czerwony!

- No, a mój w kształcie serduszka!

- A tutaj liście dębu.

- Ludmiło, jesień jest wspaniała! - zawołał Głosik, kiedy nagle nie wiadomo skąd zaczął wiać mocny wiatr, który porwał Głosika w górę. Na szczęście Głosik złapał się gałęzi, która wisiała tuż nad ziemią, a Ludmiła złapała szybko Głosika za nogi. Wisieli tak długo, zanim wiatr nie zakończył całej zabawy i dał sobie spokój z tym dmuchaniem.

- Ludmiło, mało brakowało.
- Masz rację, Głosiku, mało brakowało. Ale wieje!

- To wspaniały czas na latawce, Ludmiło! Zaraz biegnę do naszego domku i zrobię takiego latawca, aż wiatr dostanie zadyszki. O ile wiatr może dostać zadyszki.

- Chyba może - pomyślała Ludmiła i pobiegła szybko za Głosikiem.

W domu przygotowali wspaniałego latawca. Głosik przyczepił do niego jeszcze kilka kamyków.

- A po co Ci Głosiku te kamyki? Przecież latawiec będzie ciężki!

- To specjalnie dla naszego wietrzyka, by wyszalał się porządnie na latawcu i nie miał już sił na zrzuwanie czapek i płatanie innych figli! - zawołał Głosik. Razem z Ludmiłą poszli puszczać latawce i zająć

Nie obejdzie się bez misia

Bury misio jest ciekawy i roboty, i zabawy.

Gdzie się tylko ruszy Kryśka, Nie obejdzie się bez misia.

Przy śniadaniu, przy obiedzie miś hyc! - już na stole siedzi. Ciekawie nadstawia uszka i zagląda do garnuszka.

Chce na oknie kozły fikać, drzwi otwierać i zamykać, chce w kuchence gaz zapalać, ale Kryśka nie pozwala.

W parku zawsze pierwszy pędzi do wiewiórek, do labędzi. Gdzie się tylko ruszy Kryśka, nie obejdzie się bez misia.

Maria Czerkawska

czymś wiatr, by ten nie rozrabiał na ulicach. Jak będziecie mieli trochę wolnego czasu, to biegnijcie puszczać latawce! Niech wiatr ma trochę zabawy!

KROPKA

Rubrykę przygotowała:

HALINA SIKORA

Konkurs na plakat

Informujemy Was o kolejnym konkursie plastycznym. Komisja Europejska organizuje konkurs na plakat pt. „Unia Europejska i przeciwdziałanie dyskryminacji”. W konkursie mogą uczestniczyć młodzi ludzie z Unii Europejskiej w wieku 12-18 lat. Uczestnicy konkursu powinni stworzyć plakat przedstawiający ideę przeciwdziałania dyskryminacji w Unii Europejskiej. Inicjatywa ma na celu zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie działań podejmowanych przez UE na rzecz zwalczania dyskryminacji.

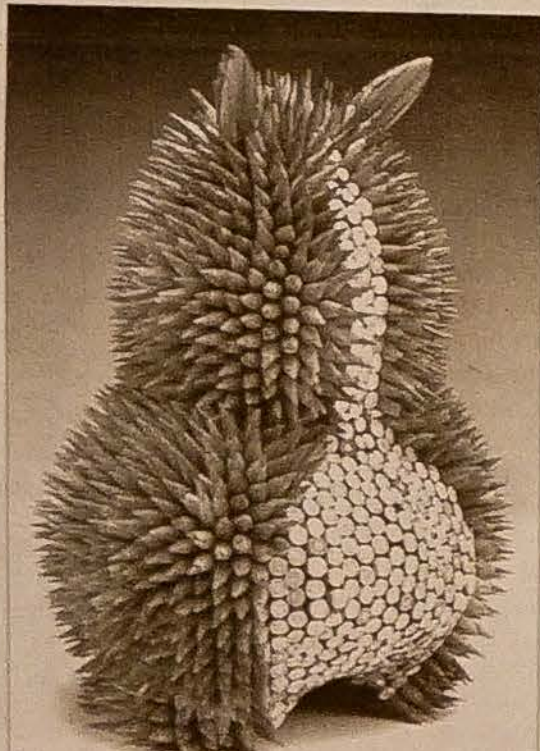
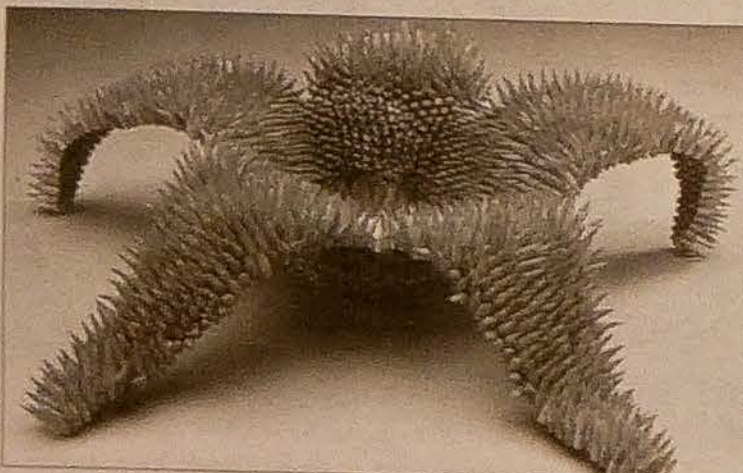
Uczestnicy powinni stworzyć plakat przedstawiający ideę przeciwdziałania dyskryminacji w Unii Europejskiej. Plakat powinien mieć format A2 (42x59 cm), nie zapomnijcie, że do pracy trzeba dołączyć jej opis.

Prace będą w pierwszej kolejności oceniane na poziomie krajowym. Zwycięskie prace będą ponownie oceniane na poziomie europejskim. Trzy zwycięskie zespoły w każdej kategorii wiekowej zostaną zaproszone na wyjazd do Brukseli od 15 do 17 grudnia 2007 roku. Najlepsze plakaty zostaną opublikowane na stronie internetowej reprezentacji Komisji Europejskiej w danym państwie członkowskim oraz na serwerze Europa. W przyszłości mogą zostać wykorzystane w europejskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji.

Kandydaci powinni utworzyć zespoły składające się z przynajmniej 4 młodych ludzi i jednej osoby dorosłej, która będzie odpowiedzialna za zespół przez cały czas trwania projektu. Nie istnieją żadne ograniczenia jeśli chodzi o maksymalną liczbę uczestników w każdym zespole. Uwaga - termin wypełnienia formularza rejestracyjnego upływa 29 października 2007. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: www.europayouth.eu.

Kredkowe szaleństwo

Zgadnijcie, z czego są figurki na tych zdjęciach. To najzwyklejsze w świecie kredki! Ogłaszamy konkurs na najciekawszą postać z kredek. Oczywiście nie musicie ją robić z tysiąca kredek. Czasami wystarczy jedna, ładnie i pomysłowo przystrojona kredka. Na zdjęcia Waszych postaci czekamy do 15 października. Nagrody są już przygotowane!

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: sikorova@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

Chcesz zostać politykiem?

Marzy Ci się kariera polityka? A może chciałbyś się dowiedzieć, jak pracują europejscy politycy? Wiedza o Unii Europejskiej jest w dzisiejszych czasach niezbędna. Znaleźliśmy dla Ciebie bardzo ciekawą grę. Gra ról została stworzona pierwotnie w ramach projektu Dzień Wiosny w Europie 2005. W grze ról wzięło udział wiele europejskich szkół. Zdobyły one wiedzę o Unii Europejskiej i jej instytucjach - poprzez symulację ich prac w klasie.

Wystarczy załogować się na stronie internetowej <http://decide4europe.eun.org>. Ta interaktywna strona internetowa umożliwi Wam współpracę i wspólne uczestnictwo w projekcie wraz z wybraną przez Was klasą, ale możecie także zaprosić do udziału klasy z trzech różnych państw lub szkół. Działanie to ma na celu przedstawienie prawdziwego procesu podejmowania decyzji tak, by dowiedzieliście się, jak Europa wpływa na wasze codzienne życie. Na tej stronie internetowej znajdziecie wszystkie narzędzia niezbędne do udziału w grze ról. Interaktywna animacja przedstawia proces podejmowania decyzji i pokazuje, jak zaangażowane są w niego trzy główne instytucje UE - Komisja Europejska, Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej.

O kościele katolickim w Skrzeczoniu

Dnia 29 czerwca 1899 r. odbyło się założycielskie zebranie Związku dla wybudowania kościoła w Skrzeczoniu, pod przewodnictwem Henryka Dziekana, księdza z ówczesnej Lutyni Niemieckiej (ob. Lutyni Dolnej). Pierwszym przewodniczącym nowopowstałego związku został skrzeczński wójt Józef Szewczyk. Członkowie zobowiązali się, że każdy z nich przeznaczy dwie korony miesięcznie na budowę przyszłego kościoła. Do tego czasu w Skrzeczoniu znajdowała się tylko kaplica na ówczesnej ul. Frysztańskiej (obecnie 1 maja), którą wyburzono w roku 1926.

W 1904 r. założono cmentarz. W tym samym roku Skrzeczno odwiedził wrocławski ksiądz - biskup szkoły Jan Muzyczka poinformował gościa o złym stanie kaplicy i poprosił o pomoc. Biskup obiecał wsparcie finansowe. Parcelę ofiarował wspomniany wójt Józef Szewczyk. Plany architektoniczne opracował prawdopodobnie architekt Antoni Schiebel z Gruszowa. Poświęcenie i położenie kamienia węgielnego odbyło się w niedzielę 4 maja 1904 r. Prace budowlane rozpoczęły się dopiero w lipcu 1913 r. W roku później zakończył je przedwczesny

Kościół katolicki w Skrzeczoniu.

Jak Powiedzieć

Witej, Lojzku!

Jak tam u Ciebie? Bo u mnie normalnie. Akurat se uczym warzić. A to przygotowani jedynio to je fakt cijnzko robota. Mi se zawsze zdało, że to je jednoduche. Że to yny weźniesz, chyniesz do garca, dosz na sporak a je gotowe. Ale to tak ni ma. To se przy tym człowiek narobi. Niż to nakrajesz na prkinu, niż to wszystko prziprawisz, tak ci minie cało godzina, abo aji dwie, zanim to na tyn sporak dosz. A potym to też ni ma tak, że se zapniesz telewizie a czakosz. Jo to prubowół, doł zech mlyko warzić. A pomysłołech se, że go niechóm dłożył powarzić, coby z niego ty bacyle wszystkie pouciekały. Nie wiym, czy bacyle pouciekały, ale mlyko uciyło z garca, smrodu tela narobiło, zech musioł wietrać cały dziyń. Potym zech prubowół podgrzywać parki w mikrowlnce. To mi dokónca szło. Ale tak se mi to zapodobało, zech se tam potym chcioł aji wajco uwarzić. No a jak to strzeżliło, tak mi se zdało, że se wojna zczynno. Na kolanach zech klynknył. A tu mi mama wlyzła do kuchyni a jak zaczęła przeklinać, a wrzeszczeć na mnie, że mnie už do kuchyni nie puści. A że jedynóm rzecz, kieróm mogym robić w kuchyni je myci nadobi. A zaroz mi drzez pełny wody napuściła. Cierpieć bedym isto aż do jutra.

Francek

Miły Franciszku!

No cóż, nie poddawaj się. Może

wybuch pierwszej wojny światowej. Większość rzemieślników i robotników została powołana do armii austro-węgierskiej. Po skończeniu wojny skup wrocławski Adam Bertram ofiarował na budowę kościoła 250 tys. koron. Gmina darowała kolejnych 10 tys. koron. 4 listopada 1924 r. w tym kim trudem wybudowany kościół p. w. Panna Marii Siedmioboleńskiej uroczyste poświęcenie. W dwa lata później na wieży zawieszono trzy duże dzwony z imionami Piotr, Józef i Jadwiga. W wspomnianym już czasie tarzu wzniesiono w 1926 r. kaplicę cmentarna. Dzięki władzom miastem i staraniem mieszkańców przywrócić dawną funkcję. Dzień 4 listopada 2005 znowu wielu latami celebrowano tutaj mszę świętą.

CZESŁAW GAMBRO

mama pozwoli Ci jeszcze walc doświadczenie kulinarne. radzę Ci robić to pod okiem jakiejś bardziej doświadczonej osoby. teraz kilka uwag do Twojego listu. Jedzenie w naszym języku przygotowuje, a nie prziprawuje. I rzeczywiście gotowanie nie je sprawą prostą, nie jednoduchą. Jedzenie gotuje się na kuchence a nie na sporaku. Jedzenie krząca na desce, nie na prkinu. Kochanie, powinienes już wiedzieć, że gotowanie mleka bez kurnika li doprowadzi do tego, że mleko garnka ucieknie (najprawdopodobniej i z zarazkami, nie bacylnie). Mieszkanie się wietrzy, nie wiesz. Parówki, nie parki można podgrzywać w kuchence mikrofalowej, nie mikrowlnce, ale jajka, to już sprawa bardzo niebezpieczna. Trzeba przeczytać instrukcję obsługi urządzenia. Ale myślę, że taka cja zmywania naczyń, nie zrobił ci dobrze. Uważaj tylko, nie zrobił w kuchni jakiejś porażki. Woda cieknie do zlewni drzewu. Życzę powodzenia. Albo

Przyprawować - przygotować
Jednoduchi - proste
Sporak - kuchenka
Prkinu - deska
Bacyl - zarazek
Wietrać - wietrzyć
Parki - parówki
Mikrowlnka - kuchenka mikrofalowa
Nadobi - naczytnia
Drzez - zlew

Nowoczesny Mężczyzna

»Easy Rider«

OSIEM CENNYCH RAD

1. **Rama.** W rowerach trekkingowych ramy wykonane są najczęściej z aluminium, dzięki czemu rower jest lekki. Ich wadą jest sztywność, co – przy rowerze bez amortyzowanego koła przedniego, obniża komfort jazdy. Ważne, by dopasować ramę do naszego wzrostu. Jeżeli ustawimy rower między nogami, odległość ramy od krocza powinna wynosić kilka centymetrów.

2. **Kierownica.** Podczas dłuższych wypraw ręce męczą się i potrzebują częstych zmian w ich ułożeniu. Dlatego najlepsza będzie kierownica turystyczna (gięta), która da nam możliwość chwytania jej na kilka sposobów.

3. **Amortyzator przedni.** Jego główną funkcją nie jest, wbrew pozorom, podwyższenie komfortu jazdy, ale bezpieczeństwa. Podobnie jak zawieszenie w samochodach i motocyklach, odpowiada bowiem za stały kontakt koła z nawierzchnią.

4. **Siodełko.** Komfort jazdy w znacznej mierze zależy od jego kształtu. Siodełko w rowerze trekkingowym powinno być miękkie i sprężynowane. Panowie powinni dobrać dla

siebie siodełko węższe i dłuższe od tych, które są przeznaczone dla pań.
5. **Ogumienie.** Zależy od rodzaju wyprawy. Do trekkingu warto założyć tzw. semi-slicki, czyli opony z niskim bieżnikiem w środku i wysokim po bokach.
6. **Hamulce.** W trekkingach standardowo montowane są hamulce typu V-Brake. Są tanie, proste w budowie i lekkie. Są skuteczne, ale niestety nie podczas jazdy w deszczu i po błocie. Droższe rowery wyposażone są w hamulce bębnowe i tarczowe o dużej odporności na warunki atmosferyczne.

7. **Pedały. „Noski”:** wykonane z metalu lub plastiku, dzięki nim noga nie ześlizguje się. Typ SPD (zatrzaskowe); bardziej zaawansowane, zamiast pedałów do korb przymocowane są uchwyty, w które roweryzista wczepia buty ze specjalnymi blokami w podeszwach.
8. **Przerzutki.** Dzięki nim łatwiej np. podjechać pod górę. Pozwalają także na utrzymanie wymaganej prędkości. (jb)

Kolumnę przygotowali:

JANUSZ BITTMAR i DANUTA CHLUP

Smacznego

Jak suszyć grzyby

Grzyby rosną obecnie wszędzie. Nie trzeba wyjeżdżać w góry, do sprawdzonych miejsc, znajdziemy je w dużych ilościach nawet w przymiejskich laskach. Co jednak zrobić z tą masą nazbieranych grzybów? Najbardziej rozpowszechnionym sposobem ich zakonserwowania jest suszenie. Nie wolno nam jednak zapominać o podstawowych zasadach, które zapewnią, że suszone grzyby nie staną się niebezpieczne dla naszego zdrowia ze względu na zawartość pleśni czy innych mikroorganizmów. Zasady te przypomina nam MUDr Pawła Svrćinová z Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrawie.

Najlepiej suszyć grzyby prądem ciepłego powietrza w suszarkach do owoców, w rurach, na sitach, zawsze tak, by miało do nich wolny dostęp powietrze. Suszymy tylko okazy zdrowe, odrzucając bezlitośnie grzyby zarobaczone, pleśniejące, przejrzałe. Po ususzeniu magazynujemy je w takim opakowaniu, by nie miały do nich dostępu robaki, owady, gryzonie, lecz nie w miejscu wilgotnym, gdzie mogłyby zacząć pleśnieć. Grzyby na ogół konsumujemy po obróbce cieplnej, której długość zależy od konkretnego gatunku. Pieczarki możemy spożywać nawet w stanie surowym, z kolei niektóre grzyby trzeba poddać stosunkowo długiej obróbce cieplnej, np. „wacławki” nawet przez 30 min, by doszło do unicestwienia zawartej w nich substancji, która u osób wrażliwych mogłaby wywołać objawy zatrucia.

Ziemniaki

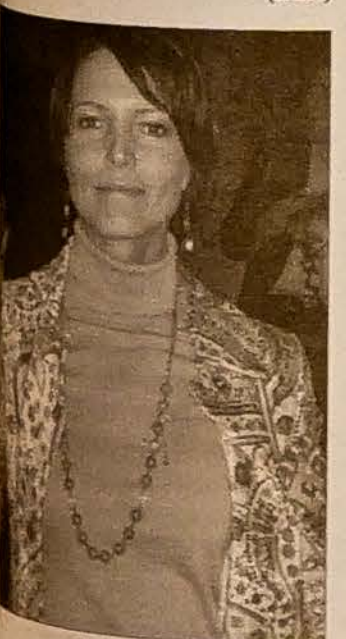
z farszem grzybowym

Składniki: 6-8 dużych ziemniaków (po 1 na osobę), 10 dkg suszonych grzybów, 10 dkg bryndzy, 1 cebula, 1 łyżka masła, sól, pieprz, 0,5 szklanki śmietany, 1 łyżeczka maki, koperek
Wykonanie: Ziemniaki gotujemy w mundurkach, obieramy, wydrążamy środek i układamy na blasze. Farsz: namoczone, ugotowane i posiekane grzyby mieszamy razem z posiekaną i przyrumienioną na maśle cebulą, dodajemy rozgniecione środki ziemniaków i bryndzę; solimy. Farsz układamy do ziemniaków i wkładamy do gorącego piekarnika. Pieczemy 30 min, polewamy śmietaną z rozmaconą mąką i zapiekamy jeszcze 10 min. Podajemy z kefirem i z pieprzem. (I)

Ilustracje

Pomieszanie stylów

Modnym nie zawsze musi oznaczać wydanie masy pieniędzy na modę. Chodzi raczej o to, by podążać za tym, co jest w modzie najbardziej aktualne. Kupić jakiś modny pasek, botki, torebkę. Stojaki modny jest obecnie bardzo popularny. Trzeba współczesną modę traktować trochę z przymrużeniem oka, pomieszać nieco style. W klasyczny zakątek warto włożyć coś sportowego, z kapturkiem, do klasycznych czarnych spodni w pasie dodać kieszonki itd. Niektóre dziewczyny doskonale czują się w modzie. Ciągłe też modne jest safari. To piękny styl – kolory khaki... Lecz nie wszystkim modnym jest w nim do twarzy. Niektóre strój trzeba ożywić kolorową koszulką, chusteczką. Doskonałym elementem ożywiającym stroje są szalik. Zwykły sweterek po założeniu korali staje się strojem wizytowym, lub w sam raz nadającym się do imprezy PZKO. A jakie ciekawe są te dzisiejsze naszyjniki, wplatane w szalik, różnego rodzaju naszyjki, tasiemki! Najmodniejsze naszyjki są długie, sięgające prawie do pasa. Bardzo modna jest też krawiec. Ale nie w starym wydaniu, kiedy krawiec była cała kracja. Trzeba zrobić sobie coś małego – krótką krawiec, zimną szalik, beret. Najmodniejsza jest krata szkocka, kolorowa. A reszta to już sprawa fantazji i gustu poszczególnych pań. Ważne jest samopoczucie w modnych strojach. (B.B.)

Moje zwierzę

Koszatniczka

Nie wszyscy darzymy sympatią myszy i inne gryzonie. Nasze dzieci bywają jednak często innego zdania. I tak, chcąc nie chcąc, nim się spostrzeżemy, możemy stać się właścicielami i opiekunami np. koszatniczki. Pod tą tajemniczą nazwą (po łac. octodon degu, po czesku osmak) kryje się pogodny, pełny temperamentu zwierz

FOT. DANUTA CHLUP

zątko pochodzące z Ameryki Południowej, które do Europy zostało przywiezione stosunkowo niedawno. Prowadzi dzienny tryb życia, dlatego, w odróżnieniu od niektórych innych gryzoni aktywnych w nocy, nie będzie nam przeszkadzało podczas snu. Za jego hodowlą przemawia to, że prawie w ogóle nie śmierdzi, wydalają tylko bardzo małą ilość skoncentrowanego moczu i suche wydaliny. Pomimo to trzeba pamiętać, by co najmniej raz w tygodniu wyczyścić dokładnie jego klatkę, w której mogą rozmnażać się bakterie i roztocza. Podczas czyszczenia klatki czy misek nie wolno stosować mocnych środków dezynfekcyjnych, ponieważ zagrażają życiu zwierzątka. Klatka dla koszatniczki powinna być duża, najlepiej piętrowa, by można w niej było umieścić gałęzie i platformy, po których mogłaby się wspinać i skakać. Koszatniczka jest zwierzątkiem towarzyskim, które nie lubi być same. W przyrodzie żyje w dużych koloniach. Jest przyjazna, przyzwyczai się łatwo do obecności innych zwierząt. Nie nadaje się jednak do przytulania, nie będzie chciała, w przeciwieństwie np. do świnki morskiej, przebywać przez dłuższy czas w ramionach pragnącego ją pieścić dziecka. Degu jest zwierzęciem roślinożernym, podstawą jego żywienia są woda, siano, karma dla gryzoni kupowana w sklepach, lubi też świeże jarzyny, jabłka, koniczynę. Opr. (dc)

Moje dziecko

Tylem bezpieczniej

Rodzice często zastanawiają się, jak długo wozić dziecko w samochodzie tyłem do kierunku jazdy, w foteliku-kołysce kategorii 0+. Kołyski przeznaczone bywają z reguły dla dzieci o wadze do 13 kg, tymczasem foteliki, na których dzieci siedzą przodem do kierunku jazdy, można zazwyczaj stosować już od 9 kg. Dlatego też wielu rodziców stara się nowym fotelikiem jak najprędzej zastąpić kołyskę, chociażby dziecko jeszcze się w niej mieściło. Wydaje im się, że podróżowanie przodem jest dla dziecka bardziej wygodne.

Paweł Kurpiewski z Warszawy, zajmujący się doradztwem i szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa dzieci w samochodach, na stronach internetowych fotelik.info przekonuje rodziców, by wozili swe maluchy tyłem do kierunku jazdy, tak

długo jak jest to możliwe, tzn. aż do osiągnięcia przez dziecko maksymalnej wagi zalecanej przez producenta fotelika lub do chwili, nim dziecko zacznie wystawać głową powyżej górnej krawędzi fotelika. Bez znaczenia jest natomiast to, że nogi dziecka opierają się o oparcie fotela samochodowego. Kurpiewski powołuje się na publikacje z zakresu biomechaniki oraz fizjologii dziecka, z których wynika, że małe dziecko siedzące tyłem jest w razie wypadku znacznie bardziej bezpieczne. W wypadku zderzenia czołowego całe plecy dziecka absorbują siłę uderzenia, a dużo bardziej podatna na uszkodzenia szyja pozostaje ochroniona. Inaczej wygląda to samo zderzenie, przy którym maluch siedzi w foteliku umocowanym przodem do kierunku jazdy.

FOT. MAREK SANTARIUS

Wtedy przy zderzeniu czołowym głowa pasażera bywa rzucona dużą siłą w przód, podczas gdy ramiona są przytrzymywane przez uprząż. O ile dla dorosłego jest to raczej niegroźne, szyja małego dziecka nie musi wytrzymać takiego obciążenia. W Szwecji, która pierwsza wprowadziła foteliki przeznaczone do przewożenia dzieci tyłem, na wzór siedzeń dla astronautów, produkowane są one nie tylko dla niemowląt, ale i dla dzieci starszych, w wieku 3-4 lat. Opr. (dc)

Telewizja

CZWARTEK 4 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 4 października 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Pan Fasola 9.00 Jak powstawał film „Rogate ranczo” 9.20 Tom - Tom w Amsterdamie (s.) 9.50 Budzik - Skarby świata 10.20 Nastoletni geniusze 10.50 Moja farma - Diana w Rumunii 11.05 Przyjaciele 11.20 Laboratorium XXI wieku - Nauka dla innowacji 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez między 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Obywatele mają głos 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.20 Zagubieni (s.) 22.05 Sprawa dla reportera 22.40 Józek i jego dzieci 23.10 Milioner 0.50 Telexpress nocą 1.23 Był taki dzień 4 października 1.25 Notacje - Rudolf Tauer.

TVP 2

5.35 Statek miłości (s.) 7.15 Telezakupy 7.35 Przygody Goździka Ogrodnika - Rezerwat przyrody 8.10 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Lokatorzy - Człowiek honoru (s.) 11.30 Dr Quinn (s.) 12.25 Trzy szalone zera - Ola w niebezpieczeństwie (s.) 12.55 Światło Chrystusa 13.25 Mały człowiek - Chodzenie 14.20 Duże dzieci 15.10 Rycerze i rabusie - Skarb Mohilanki 16.05 „M jak miłość” kontra „Barwy szczęścia” 16.35 Gliniarz i prokurator - Wiatr w oczy (s.) 17.30 Oto jest pytanie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu 19.35 Kulisy - Gwiazdy tańczą na lodzie 19.50 Gwiazdy tańczą na lodzie już w piątek 20.00 Barwy szczęścia 20.50 Od miłości do szczęścia 20.55 Czerwona Zvezda Belgrad - Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski - Puchar UEFA 23.05 Dr House (s.) 23.55 Pitbull 0.45 Ulice kultury 1.05 Kraj pod czerwoną gwiazdą 2.00 Biuro kryminalne 2.45 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Kurier 6.26 Kamera Kuriera 6.30 Kurier 6.45 Kurier flesz 6.53 Przegląd prasy 7.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Na co dzień 9.15 Kurier flesz 9.23 Serwis ekonomiczny 9.30 Kurier 10.07 Serwis kulturalny 11.00 Kurier biznes 11.30 Kurier 12.07 Kurier świat 12.55 Serwis ekonomiczny 13.07 Kurier komentarze 13.30 Kurier 14.08 Kurier świat 14.30 Kurier 15.09 Kurier komentarze 15.30 Kurier

MILIONER

obyczajowy, 100 min, Polska 1977
TVP 1, czwartek 4. 10., godz. 23.10

Reżyseria: Sylwester Szyszko
Występują: Janusz Gajos, Jadwiga Andrzejewska, Ewa Ziętek, Paweł Kruk, Tadeusz Teodorczyk, Janusz Kłosiński, Zygmunt Malawski.

Bohaterem filmu jest Józek Mikula, „chłoporobotnik”, który prowadzi z matką małe gospodarstwo i dorabia jako kierowca ciężarówki w pobliskiej cementowni. Gdy pewnego dnia wygrywa milion w toto-lotka, wieść o jego niespodziewanej fortunie rozchodzi się błyskawicznie po wsi. Józek postanawia rozsądnie zainwestować pieniądze: dokupuje ziemię, remontuje budynki gospodarcze, sprowadza maszyny. Ma gest-funduje wsi telewizor kolorowy, który instaluje w klubokawiarni. Ale sąsiadów niespodziewane bogactwo Józka krępuje w oczy...

16.13 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Jak ten czas leci 17.00 Twój wybór 18.00 Aktualności 18.45 Ludzie i sprawy 19.15 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Raport gospodarczy Rzeczpospolitej 22.30 Kurier 22.44 Patrol 3 23.30 Kurier 0.05 Zabójstwa polityczne - Pim Fortuyn trybun, populistą 0.59 Trzeci wymiar 2.03 Raport gospodarczy Rzeczpospolitej.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.40 Graczkowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.10 13. posterunek - Bal sylwestrowy (s.) 10.40 Miodowe lata - Honor Albatrosa (s.) 11.35 Samo życie 12.05 Pensjonat pod Różą - Przebaczenie (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek - Sztuka kamuflażu (s.) 17.10 Miodowe lata - Nowy hymn (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość 21.00 Ekipa 22.20 Program publicystyczny 23.20 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 0.20 Dziewczyny w bikini (quiz) 1.20 Nocne randki 4.45 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Bananowe rybki 9.30 Na tropie (mag. krym.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Pod pokrywką (mag.) 14.05 Wszystko party (talk show) 14.50 Angielski z maharadzą 15.00 Wiadomości 15.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 15.45 Po czesku 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.40 Meduza (lista przeb.) 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Hercule Poirot (film br.) 21.50 Bananowe rybki (talk show) 22.20 Fenomen dziś 22.45 Q (mag.) 23.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.30 De-Adwood (s.) 0.20 Nie mam pracy 0.40 Musicblok 1.10 AZ-kwiz.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Prof. Dalibor Povolný 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Teatr żyje! (mag.) 12.35 Słowo na niedzielę 12.40 Magazyn chrześcijański 12.55 Magazyn religijny 13.20 Kosmopolis 13.50 Ćwiek astronautą 14.00 Nauka jest zabawna 14.25 Program dyskusyjny 14.40 Omlet (film jap.) 15.00 Labirynt 15.35 Świat na torach 15.55 Słońce (dok.) 16.55 Ułamił czasu 17.15 Buły (mag.+transmisja meczu hokeja) 20.00 Piękno platnego seksu (dok.) 20.50 Minuty XX wieku 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub Filmowy: Solaris (film USA) 23.20 Po powierzchni 23.35 Polityczne spektrum 0.05 Nie poddawaj się 0.25 Restart 0.35 Poezja 0.45 Regiony TVC24 1.10 City Folk Praga.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Trzy życzenia (film USA) 11.55 Ulica (s.) 12.40 Gliniarz z dżangli (s.) 13.35 Sprawy Da Vinci (s.) 14.35 Poszukiwacze skarbów (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popo-

BALLISTIC
sensacyjny, 95 min, USA/Niemcy 2002 r.

TVP 1, piątek 5. 10., godz. 21.20
Reżyseria: Wych Kaosayananda
Występują: Antonio Banderas, Lucy Liu, Gregg Henry, Ray Park, Talisa Soto, Miguel Sandoval, Terry Chen i inni.

Przed siedmiu laty jeden z najlepszych agentów FBI, Jeremiah Ecks, stracił żonę. Zginęła w eksplozji samochodu. Zrozpaczony Ecks porzucił pracę i pogrzezył się w żałobie. Teraz jego były szef chce, by agent wrócił do zawodu i wykonał wyjątkowo niebezpieczne zadanie. Doskonale wyszkolona pracownica Agencji Bezpieczeństwa Narodowego, Sever, wymknęła się spod kontroli zwierzchników i zaczęła własną grę. Porwała syna jednego z członków tajnej komisji pracującej nad bronią masowej zagłady. Jedyną osobą, która może ją powstrzymać, jest właśnie Ecks...

łudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Striptiz (film USA) 0.30 Martwa strefa (s.) 1.15 Najlepszy seks (s. erot.).

PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.45 Jesteś moim życiem (s.) 9.45 Płomienie namiętności (s.) 10.40 Diagnosta morderstwo (s.) 11.40 Rewir Wolfa (s.) 12.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Renegat (s.) 15.40 Gdzie miłość kończy i zaczyna (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.50 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Blisko domu (s.) 1.05 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 5 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 5 października 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces 9.25 Pettson i Findus - Polowanie na lisa 9.40 Były sobie odkrycia - Einstein 10.15 Snobs 10.45 Sąsiedzi - Wieczór hiszpański (s.) 11.10 Faceci do wzięcia - Matka ci wszystko wybaczy (s.) 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? 14.00 Tajemnice Watykanu - Państwo w cieniu Bazyliki 14.30 Kobieta zaradka 15.00 Wiadomości 15.10 Szczęśliwa karta 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.20 Tajemnica twierdzy szczyfów 21.20 Ballistic (film USA) 22.55 Lossskot! 23.30 Ambulans 1.05 Zagubieni (s.) 2.30 Gruba do łóżka, chuda na bal?

TVP 2

5.35 Statek miłości (s.) 7.15 Telezakupy 7.30 Przygody Goździka Ogrodnika - Zaginiony na poczcie 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie

11.00 Święta wojna - Hostel 11.30 Tata-mama 13.00 Dolina Kreatywna - Co slychać? 13.10 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Namibijskie bezdroża 13.40 Podwyższenie Krzyża - liturgia prawosławna 14.35 Rycerze i rabusie - Miłość Piotra 15.30 Barwy szczęścia 16.35 Gliniarz i prokurator - Nigdy się nie dowiesz (s.) 17.30 Oto jest pytanie 18.00 Program lokalny 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka - Sława Przybylska 20.00 Gwiazdy tańczą na lodzie 21.30 Panorama 21.45 Sport-telegram 21.50 Gwiazdy tańczą na lodzie - Finał 22.20 Czas surferów 23.55 Miasteczko Twin Peaks (s.) 0.45 Mała Brytania 1.20 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Kurier 6.23 Przegląd prasy 6.45 Kurier flesz 6.56 Kamera Kuriera 7.00 Kurier 7.15 Kurier flesz 7.19 Serwis ekonomiczny 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Tropiciele 8.59 Sejm 9.15 Kurier flesz 9.30 Kurier 10.15 Kurier gość 10.30 Kurier 11.00 Kurier biznes 11.30 Kurier 12.07 Kurier świat 12.24 Serwis kulturalny 12.30 Kurier 13.07 Kurier komentarze 13.30 Kurier 14.08 Kurier świat 14.30 Kurier 14.57 Serwis ekonomiczny 15.09 Kurier komentarze 16.14 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.50 Jak ten czas leci 17.00 To się wytnie 18.00 Aktualności 18.45 Czwarta władza 19.15 Słazaków portret własny 19.30 Trójka tam była 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Trzeci wymiar 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.15 Raport gospodarczy Rzeczpospolitej 22.30 Kurier 22.46 16/16 23.30 Kurier 0.03 Uwierz w dokument „13 lat, 13 minut” 0.59 Trzeci wymiar 1.35 Kurier 2.03 Raport gospodarczy Rzeczpospolitej.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.30 TV market 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.40 Graczkowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.10 13. posterunek - Sztuka kamuflażu (s.) 10.45 Miodowe lata - Nowy hymn (s.) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Pensjonat pod Różą - UFO (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Benny Hill 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 13. posterunek - Księgowa (s.) 17.10 Miodowe lata (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30

OJCIEC PANNY MŁODEJ II

komedie, 150 min, USA 1995

Polsat, piątek 5. 10., godz. 20.00

Reżyseria: Charles Shyer
Występują: Steve Martin, Diane Keaton, Martin Short, Kimberley Williams, George Newbern, Kieran Culkin, B.D. Wong i inni.

George Banks często powtarza, że nienawidzi zmian. Tymczasem całe jego życie po raz kolejny zostaje wywrócone do góry nogami. Córka Annie i zięć Bryan powiadają rodziców, że będą mieli dziecko. Na wieść, że wkrótce zostanie dziadkiem, George wpada w panikę. Nie dopuszcza do siebie tej myśli, zachowuje się inaczej, zaczyna chodzić na siłownię, desperacko stara się zatrzymać uciekającą młodość. Staje się pełnym wigoru i siły mężczyzną, lecz pewnego dnia Nina oświadcza mężowi, że ona również jest w ciąży. George przeżywa kolejny szok.

Samo życie (s.) 20.00 Ojciec panny młodej II 22.30 Zmowa milczenia w bikini (quiz) 3.30 Nocne randki 4.45 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ondrej Nepela (dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 1 plus 1 z Miroslavem Donutem 11.15 Jak przecztyliśmy Ćpka 11.35 Czy mielibyście? 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Ogród - to sztuka 14.00 Był taki dzień 14.30 Złoty wiek - przeżyć na pustkowiu (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.05 Nasza wieś (mag.) 15.25 Muzyka dęta (pr. muz.) 16.00 Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) 16.30 Szamanki i dzieci 16.45 Labirynt 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy, porady, portaż 17.55 Prognoza pogody 18.00 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Zandarmkie humorystyczne (s.) 21.30 13 komnata Věry Martincové 22.05 Talk show Jana Krausa 22.30 13. posterunek 23.35 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Wojna Foyla (s.) 1.25 Pod pokrywką.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Tea table - czeski charakter 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.20 Teatr żyje! (s. anim.) 12.50 Bajka 13.50 Telezakupy na szkoła 14.00 Na fali pierwszej pagibliki 14.30 Futuroskop 15.00 Meduza 15.30 Przygody nauki i techniki 16.00 Eurofondue 16.10 Kamera w podziemiach 17.10 Białe miejsca 17.25 Przywileje muzea 17.35 Sztuki walk 18.00 Sława Przybylska 18.30 Nie mam pracy 18.45 Wiadomości w języku migowym 18.55 Magazyn Ligi Mistrzów 20.00 Ciepła planeta: Tajemnice płci (s. dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.25 Minuty XX wieku 21.30 Książki (mag.) 22.00 Pamiętnik Alana Clarka (s.) 22.30 TVC Live - Radhiza 22.35 Czerwony karzeł (s.) 23.50 Gwiazdy piątkowej nocy 1.15 The Strokes (cert).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Perry Mason (s.) 11.45 Ulica (s.) 12.35 Chłopi dżungli (s.) 13.35 Sprawy Da Vinci (s.) 14.35 Poszukiwacze skarbów 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.00 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Książki walczy (film prod.) 21.55 Poznaj moją tatę (film USA) 0.00 Zamek Afrodyty (film) 2.10 Talk show.

PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.45 Jesteś moim życiem (s.) 9.45 Płomienie namiętności (s.) 10.40 Diagnosta morderstwo (s.) 11.45 Rewir Wolfa (s.) 12.45 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.45 Inspektor Balko 14.45 Renegat (s.) 15.40 Lato nad jeziorem (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody, sport 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Wydarzenia 20.25 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.50 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Blisko domu (s.) 1.05 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Wzrosty

Dnia 5. 10. 2007 obchodzi zacy jubileusz

pan STANISŁAW KANTOR

z Milikowa, kierowca fy Doprava TŽ. Najlepsze zyczonka, duzo zdrówka i slonka, humoru dobrego, zycia kolorowego i wielkich wrażeń przy spehnianiu marzeń! Życzy zięciowie, wnuczki i wnucy. GL-579

Uśmiech na twarzy i slonko w duszy, STO LAT niech z nami piosenki nuczisz!

Jutro, 5. 10. 2007 obchodzi swój zacy jubileusz

pan STANISŁAW KANTOR

z Milikowa. Z tej okazji duzo zdrowia, szczęścia oraz jeszcze wielu wspaniałych chwil wśród najbliższych życzy siostra z rodzina. AD-145

Wzrosty

W gębokim smutku pogrązeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że zmarła w wieku niespełna 65 lat nasza Ukochana Matka, Córka, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. IRENA MOROŃOWA

z domu Sidor, zamieszkała w Karwinie Granicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 4 października 2007 o godz. 15.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. Zasmucona rodzina. RK-191

W tej ziemi wyrosłem
Ta ziemia mnie karmiła.
Tej ziemi służyłem,
W tej ziemi odpoczne...

W gębokim żalu pogrązeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30. 9. 2007 po długiej i ciężkiej chorobie opuścił nas w wieku 88 lat Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Teść, Brat, Szwagier i Wujek

śp. JÓZEF FOLWARCZNY

zamieszkały w Hawierzowie Mieście. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 5. 10. 2007 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina. AD-150

Wyrazy gębokiego współczucia wraz z życzeniami sił do przetrwania tych ciężkich chwil z powodu zgonu

MEŹA

Ojca, Teścia i Dziadka p. Marii Ciencialowej wraz z rodzinami i syna, składają byli współpracownicy z redakcji „Ogniu”. GL-580

Wyrazy gębokiego współczucia żonie Marii i całej rodzinie z powodu śmierci naszego Drogiego Przyjaciela Chórzysty

śp. inż. ADAMA CIENCIALY

składają członkowie chóru Godulan-Ropica. GL-581

Słowo wiążące Danuta Ondruch.

SUCHA GÓRNA - Zarząd MK PZKO zaprasza na wykopki 6. 10. o godz.

miasteczka w Puńcowie (PL) 11. 10. Odjazd pociągów: z Cz. Cieszyna do Trzyńca godz. 8.19, z Nawsia do Trzyńca godz. 8.07. Odjazd autobusu z dworca autobusowego z Trzyńca do Lesznej Górnej o godz. 9.15. Zbiórka na granicy Lesznej Górnej godz. 9.50.

ZG PZKO - Dnia 13. 10. o godz. 16.00 odbędzie się w Domu Kultury im. Petra Bezrucza w Hawierzowie Akademia PZKO w ramach Spotkania z Kulturą. W programie występ góralskiego zespołu „Watra” z Czarnego Dunajca. Bilety wstępu w cenie 50 kc do nabycia w sekretariacie ZG.

Oferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225. GL-357

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 11. 1. wystawa „Źródła do dziejów Cieszyna”. Wystawa czynna wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŹA PIASTOWSKA I KORTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9-16.

Wystawy

GALERIA ZAMKOWA CIESZYN, Karwinia, rynek Masaryka 1: do 4. 11. wystawa „Graficzne Dotknięcia Wyszehradzkiej Czwórki”. Dzieła sztuki graficznej wystawiają artyści plastycy z Polski, Węgry, Słowacji i Republiki Czeskiej.

MINIGALERIA „NA POCIE”, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn Sibiłca: Wystawa „Moje miasto Czeski Cieszyn”. Wystawa czynna w czasie otwarcia biblioteki, do 5. 10.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: Wystawa 40 & 40 -Norbert Dąbkowski, Władysław Kubień. Wystawa czynna do 28. 10.

MUZEUW ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Karwinie, ry-

Zbliża się Złoty Rajd

REGION (hs) - Szykuje się kolejna okazja do przyjemnego spędzenia wolnej soboty na świeżym powietrzu w towarzystwie rodziny i przyjaciół. Po raz kolejny ekipy z zaolziańskich szkół będą mogły zmierzyć swoje siły w Złotym Rajdzie. Ta wielopokoleniowa rodzinna impreza, mająca na celu m.in. zacieśnienie kontaktów pomiędzy polskimi szkołami, zawita 13 października na Pasieczki do Koszarzyšk.

- Złoty Rajd jest poniekąd nawiązaniem do Letniego Rajdu Turystycznego, imprezy organizowanej w latach 70. - zdradził „GL” Tadeusz Wantuła, członek sztabu organizacyjnego. - Część rodziców biorących udział w Złotym Rajdzie pamięta jeszcze tamte rajdy.

Jedną z podstawowych zasad Złotego Rajdu jest różnorodność konkurencji - od typowo sportowych, jak np. sztafeta kolarska, przeciąganie liny, przez konkurs kulinarny na najlepszą potrawę z grilla, aż po konkurs artystyczny. - Najważniejsze moim zdaniem jednak jest to, że rodziny współzawodniczą razem. Z takim samym zacięciem na przykład ciągną linę, i rodzice, i dzieci - ideę imprezy przybliżył T. Wantuła.

Ekipy wystartują w godz. 7.45-9.00 z Wędryni (motorest na Czornowskim), Bystrzycy (dworzec kolejowy) oraz Gródka (na „starej drodze” po przejściu przejścia dla pieszych od przystanku kolejowego), by spotkać się przed południem w ośrodku na Pasieczkach. Szkołę reprezentować mogą uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz sympatycy. Również w tym roku szkoły oceniane będą w dwu kategoriach: „małoklasówek” oraz szkół pełnoklasowych.

SMIŁOWICE (hs) - W Smiłowicach zapowiada się ciekawa wystawa. Swoje prace pokaże w budynku Urzędu Gminnego malarz Paweł Wałach. Wernisaż wystawy odbędzie się jutro o godz. 17. Swoją przyjazd na wernisaż zapowiedział już zespół Torka. - Na wystawie pokaże przekrój mojej twórczości ze szczególnym naciskiem na pejzaż i Beskidy - zapowiedział P. Wałach. - Do wystawienia obrazów w Smiłowicach namówił mnie wójt gminy. Warto przypomnieć, że P. Wałach, członek SAP, pochodzi właśnie ze Smiłowic. Wystawę obejrzeć będzie można do niedzieli w godz. 10-17.

Wyjątkowe Intercity

CIESZYŃ (ep) - Cieszyński Dom Narodowy zaprasza w pomieszczeniu „Intercity” - wyjątkowy spektakl stworzony przez prawdziwie międzynarodowe grono. Autorem tekstu jest Słowak, mieszkający w Pradze, scenograf - Węgierka, kompozytor - Czechem, a grają Słowak i Polak. Będziemy mogli odbyć ekspresową podróż przez labirynt Europy Środkowej, zobaczyć siebie cudzymi oczyma. To trochę gorzka komedia ukazująca szeroką paletę wzajemnych kompleksów, uprzedzeń i przewrażliwień na przestrzeni ostatnich stu lat. Premiera przedstawienia odbędzie się dzień wcześniej w Bielsku-Białej, w hoku dworca PKP, po kilku dniach spektakl wystawiony będzie w Pradze, następnie na Słowacji. „Intercity” to część międzynarodowego projektu teatralnego finansowanego ze środków Funduszu Wyszehradzkiego.

nek Masaryka 10: do 21. 10. wystawa „Witruwki dży - mały, każdy w sobie coś ma”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 10-17.

▲ MIEZBUM (TECHNIKI w Pietwałdzim: stała ekspozycja „Tradycje górniczym w Cieszyńskim” oraz „Czarnobylski świąt trumnowajów”; do 31. 12. wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Jablonkowie, rynek Mianowski 14: wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”; do 31. 10. wystawa „Niedźwiedzie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958: do 28. 2. wystawa historyczna „Zabawki naszej Kasli”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ARCHEOPARK w Kocobędzu: czynna wt-nie: 9-16.

Wystawa Wałacha

Wystawa Wałacha

Wystawa Wałacha

DOMY RODZINNE - sprzedaż
Dom rodzinny w Oldrychowicach, z garażem, 4+1. Cena do negocjacji 3, 5 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony, 5+1, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,89 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Samodzielne mieszkanie w domu rodzinnym w Olbrachcicach Pacałowce, dobry dostęp. Możliwość sprzedaży albo wynajęcia. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Ligotce Kameralnej, pod lasem. Obniżka na 250 tys. Kc. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. Kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, parcela 818 m², możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn, ul. Główna. 777 077 277.

Do wynajęcia obiekt komercyjny, Olbrachcice, odpowiedni jako sklep lub kancelaria. 777 077 277.

Sprzedż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Olbrachcice 125 Kc/m², Żuków D. i G., Stanisławice, Gnojnik). 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Sprzedż 3+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Towarowa, cena do negocjacji 1,65 mil. Kc. 777 077 277.

Sprzedż 1+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Towarowa, cena do negocjacji 750 tys. Kc. 777 077 277.

Do wynajęcia 2+1, Cz. Cieszyn, Park A. Sikory, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Do wynajęcia 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Dworcowa, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkanie 3+4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK
Ofertuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Co w teatrze

TEATR CZEKA - CZ. CIESZYŃ: „Kamery pro dva” (5, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Shrek 3 (4, godz. 15.30); Ultimatum Bournea (5, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Wszehmogący (4, 5, godz. 20.00); Ex: Królowa (4, 5, godz. 19.00); HAWIERZÓW - Centrum: Rataj (4, 5, godz. 15.30); „Wielki” (4, 5, 17.45, 20.00);

TRZYNIEC - Kosmos: Tropiciele (5, godz. 20.00); Fantastyczna podróż (5, godz. 17.45, 20.00);

CIESZYŃ - Central: Next (5, godz. 19.30); Irena Palm (5, godz. 19.30);

CIESZYŃ - Piast: Katyń (4, godz. 17.15, 19.30); Evan Wszehmogący (5, godz. 19.30); Mr. Brooks (5, godz. 21.15).

JABLONKÓW - ZG Macierzy Szkolnej organizuje turniej siatkówki o przechodni puchar „Baginieckiego gorola” 6. 10. w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza. Początek godz. 8.00. Zgłoszenia są przyjmowane pod nr. tel. 558 358 249, 606 739 009, do 4. 10. Grupa liczyć powinna 6 zawodników (4 mężczyźni + 2 kobiety). Ilość zgłoszeń jest ograniczona.

PTM - zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM 5. 10. o godz. 19.00 w siedzibie Rady Polaków w Cz. Cieszynie, ul. Komeńskiego 4. W programie mgr Mariola Kujaska: „Syndrom wypalenia zawodowego”.

HPC - Krąg Seniora „Zaolzie” zaprasza na spotkanie do pszczelego chóru męski „Hejnał-Echo”.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz w Trzyniecu 105,3 MHz, po-pt: 18.00, nie: 18.30.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

WYKAZ WYDARZEŃ: TVC 1, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

ChNP odwiedził Guty

Corocznie, według planu, zarząd ChNP organizuje ciekawe wycieczki krajoznawcze dla swoich członków. W poprzednich latach zwiedziliśmy Mosty Szańce, Wielki Połom, Skalkę, Lomną Dolną, Koszarzyska, Bukowiec, Baginię, Filipkę, Gródek Belko, Głuchową i Nydek, gdzie spotkaliśmy się z poetką Anielą Kupiec. Ostatnio, 18 września br., odwiedziliśmy artystę malarza Pawła Wałacha w atelier jego domu w Nieborach. Spotkanie przebiegało w miłym i przyjacielskim nastroju. Plastyk ciekawie opowiadał o swojej drodze do artystycznej twórczości oraz planach na przyszłość. Następnie przejechaliśmy samochodami do Gutów, aby z bliska, z zewnątrz i wewnątrz, zobaczyć prawie że 500-letni, bo wybudowany w 1563 roku, drewniany kościół oraz Dom PZKO, w którym odbywają się co roku tradycyjne dożynki. Wymienione obiekty są prawdziwymi perłami dawnej i obecnej pracy mieszkańców Gutów. Serdeczne podziękowanie kierujemy pod adresem panów Eugeniusza Hyrnika i Pawła Ruckiego oraz pani Kaletowej, którzy mile nas przyjęli, umożliwili nam zapoznać się z historią i teraźniejszością Gutów. Wszyscy uczestnicy tej wycieczki zgodnie orzekli, że warto odwiedzać przepiękne zakątki naszego terenu oraz poznawać ciekawych i zasłużonych dla polskości ludzi.

JAN MUSIOŁ, Trzyniec Lyzbice

Spotkania z techniką

Czeskocieszyńska biblioteka miejska postanowiła kontynuować czesko-polskie „Spotkania z techniką” również w nadchodzącym sezonie „długich wieczorów”. Sukces ubiegłorocznych spotkań, zainteresowanie ze strony słuchaczy i aktualność tematu wobec obecnego braku fachowców-techników na rynku pracy przesądziły o tym, że i ja postanowiłem zadbać o kontynuowanie tych spotkań. Chciałbym przy tej okazji podziękować wszystkim, którzy w ubiegłym sezonie w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizowania spotkań, przygotowania i przedstawienia tematów. Spotkania aktywnie wspierał również UM w Cz. Cieszynie, MK PZKO Centrum oraz firmy, które przedstawiły i przygotowały problematykę pewnych tematów.

Pierwsze spotkanie zaplanowano na wtorek 2 bm. Kolejne odbywać się będą zawsze w któryś wtorek, raz w miesiącu, a termin spotkania

dostosowany będzie do możliwości biblioteki. Data i temat spotkania podawane będą do wiadomości z tygodniowym wyprzedzeniem w „GL” w rubryce „Co w terenie”, w gazecie „Horizont” i „Informatorze” miasta Cz. Cieszyn. Motywem przewodnim wszystkich spotkań będzie propagowanie myśli technicznej. Na początek proponuję takie tematy, jak energetyka przyszłości z bezpiecznymi i ciągłymi dostawami surowców energetycznych; dalej nanotechnologia, jej stan dzisiejszy i przyszłość; coś z przemysłu motoryzacyjnego; likwidacja odpadów komunalnych. Inne tematy według zainteresowania uczestników spotkań. Zapraszam zatem do aktywnego, gremialnego udziału w spotkaniach. Przygotowanie tematu i jego przedstawienie jest dla autora i organizatorów związane z nie lada wysiłkiem. Od waszego udziału zależy los następnych „Spotkań z techniką”.

KAROL GUŃKA, Cz. Cieszyn

Pięćdziesiąt lat minęło...

„Mijają lata, mijają dni, przemija młodość, jak gdyby w śnie...” – tymi słowami rozpoczęliśmy jubileuszowy, bo po 50 latach, zjazd pomaturalny absolwentek orłowskiej Szkoły Pedagogicznej dla nauczycielek przedszkoli. Nasza klasa była wyjątkowa – jako jedyna na Śląsku Cieszyńskim wykształciła 28 nauczycielek dla polskich przedszkoli. Późniejsze adeptyki na przed-szkolanki musiały już studiować w czeskich szkołach pedagogicznych lub w Polsce. Przez cały okres pracy zawodowej pracowaliśmy w przedszkolach od Mostów po Bogumin w charakterze nauczycielek lub dyrektorek, dwie z nas uczyły w szkole. Dzięki temu nie traciliśmy kontaktu z sobą, bo spotykałyśmy się często na naradach pedagogicznych, szkoleniach, kursach wychowania przedszkolnego w Polsce, itd. Pomimo tego, organizowane co 5 lat zjazdy pomaturalne były dla nas zawsze świętem. Teraz na emeryturze organizujemy je już co roku, żeby się spotkać, wspominać lata szkolne, zawodowe, podzielić się swymi radościami i smutkami, pochwalić udanymi dziećmi i wnukami. Ponadto w ciągu roku organizujemy czasem wycieczki w mniejszych grupkach, np. w góry, do archeoparku w Podoborze, do zamku w Karwinie itp.

I tym razem na spotkaniu było wesoło i przyjemnie. Po sprawdzeniu obecności wg tradycji szkolnej przypominano sobie ulubione piosenki klasowe, następnie cztery koleżanki w brawurowy sposób zainscenizowały wiersz zapamiętany jeszcze z 1. klasy „Golono-strzyżono”. Uśmiano się przy wierszu „Starość nadchodzi”. W koleżeńskim nastroju podyskutowaliśmy o sprawach rodzinnych, często niestety smutnych... Pomimo tego, pełne optymizmu, zaplanowałyśmy przyszłoroczny zjazd, konstatuując, że nasza przyjaźń, która nawiązała się w czasie studiów, przetrwała do dnia dzisiejszego i nadal się umacnia.

BRONISŁAWA GUZIUR, Cz. Cieszyn

EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE: HUTNICZE DERBY DLA TRZYŃCA

Vojtek zatrzymał Witkowice

Rzuty karne zdecydowały o zwycięstwie pierwszego hutniczego derby w tym sezonie. – Zwycięstwo w takim derby zawsze podnosi na duchu – powiedział „GL” trener Trzyńca Jiří Juřík. – Kapitalnie bronil Martin Vojtek, który z dużym prawdopodobieństwem zagra również w piątkowym meczu z Pilzнем.

HC WITKOWICE – STALOWNICY TRZYŃCIEC 2:3 po rzutach karnych (0:2, 1:0, 1:0 – 0:0, 0:2). Bramki i asysty: 34. Šimiček (Klimek), 43. Šimiček (Kuboš) – 5. Tomík (Sekeřák), 5. Květoň (Peterek), dec. karny Zálešák. Sędziował Minář. Kary 7:7, wykorzystane 1:0. W. 3498. WITKOWICE: Prusek – Marušák, Trnka, Jurečka, Heš, Kuboš, Gulaši – Ujčík, Petrovický, Prorok – Klimek, Šimiček, Hubáček – Weissmann, Vala, Krenželok – Tomášek, Hruška, Köhler. TRZYŃCIEC: Vojtek – Se-

keráš, Svarný, Pácal, Malec, Kroupa, Andersons – Tomas, Polanský, Zálešák – Tomík, Štefanka, Steber – Květoň, Peterek, Martyněk – Vrba (21. Kolusz), Skořepa, Hampl.

W barwach Trzyńca zabrakło kontuzjowanego bramkarza Čechmáňka, którego godnie zastąpił Vojtek. Trenerzy nie mogli też liczyć na Semana, Výtiska i Korhonia. Trzyńczanie kapitalnie rozpoczęli

Martin Vojtek w opałach, pod jego bramką szarżuje Krenželok. Fot. Petr Kotla

W niedzielę memoriał Wandy Delong

W najbliższą niedzielę 7 października odbędą się w Mistrzowicach kolejne, już XXXI otwarte mistrzostwa PZKO w biegu przełajowym o memoriał Wandy Delong. Organizatorzy z MK PZKO Mistrzowice i ZG PZKO zwracają się z prośbą do dyrekcji szkół podstawowych i średnich, by poparli tę tradycyjną imprezę przez wysłanie swoich zawodników. – Imprezę traktujemy jako jedną z form integrowania naszego środowiska szkolno-młodzieżowego – powiedział „GL” jeden z organizatorów mistrzostw PZKO Daniel Kadlubiec.

Główną nagrodą jest Puchar Przechodni, przeznaczony dla ekipy, która wystawi najlepszą 3-osobową drużynę męską i kobiecą. Ponadto przygotowane są upominki dla najlepszych w poszczególnych kategoriach wiekowych chłopców (mężczyzn) i dziewcząt (kobiet), a są one następujące: 6-9 lat, 10-12, 13-15, 16-18, 19-35 i powyżej 50 lat.

Początek zawodów o godz. 9.00 (rejestracja do 8.45) koło byłej polskiej szkoły w Mistrzowicach (nieopodal Fibakówki). Zgłoszenia: na miejscu lub pocztą elektroniczną (d.kadlubiec@volny.cz) z podaniem imienia, nazwiska, kategorii i szkoły (MK PZKO) zawodników.

(jb)

Lekkoatletyczne mistrzostwa gimnazjum

W ubiegłą środę na stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Cieszynie odbyły się mistrzostwa Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie i Karwinie.

DZIEWCZYNY – sprint 60 m: 1. Lucyna Konderla, 2. Natalia Sikora, 3. Magda Martyněk; **800 m:** 1. Renata Szpyrc 2,49, 2. Dorota Adamik 2,51, 3. Lenka Cienciála 2,55; **pchnięcie kulą:** 1. Agata Trombik 11,66, 2. Iza Jachnicka 8,88, 3. Jola Mitrega 8,85; **skok w dal:** 1. Natalia Sikora 4,04, 2. Lenka Cienciála 4,00, 3. Agata Trombik 3,99; **rzut piłeczką:** 1. Dorota Adamik 57,77, 2. Agata Trombik 55,04, 3. Teresa Čmiel 49,29.

CHŁOPCY – sprint 100 m: 1. Robert Puda 12,13, 2. Daniel Jarnot, 3. Filip Samiec; **1500 m:** 1. Jakub Vaco-vský 4,40, 2. Tomasz Kukucz 4,46, 3. Jakub Wałoszek 4,47; **pchnięcie kulą:** 1. Daniel Mlynek 12,08, 2. Adam

Czudek 11,67, 3. Michael Tomanek 10,5; **skok w dal:** Marek Tacina 4,91, 2. Jan Gomola 4,78, 3. Marek Wędrzyniar 4,75; **rzut piłeczką:** 1. Daniel Mlynek 78,56, 2. Jakub Klimsza 72,02, 3. Michael Tomanek 71,88.

Rywalizowano również w sztafetach, które stworząli uczniowie poszczególnych roczników klas A, B, C. **Dziewczyny (4x200 m):** Klasy C – Magda Martyněk, Lucyna Konderla, Lenka Cienciála, Agata Koch 2,09; Klasy A – Renata Szpyrc, Klaudia Czudek, Agata Kozman, Magda Szopa 2,09; Klasy B – Magda Kluz, Natalia Sikora, Dorota Adamik, Agata Hráčová 2,10.

Chłopcy (4x400 m): Klasy D – Wiesław Fierla, Robert Puda, Michael Tomanek, Daniel Kolek 4,03; Klasy C – Adam Klus, Jakub Vaco-vský, Michał Mrózek, Ryszard Zawadzki 4,07; Klasy B – Tadeusz Martyněk, Marcin Szawski, Mateusz Kujawa, Marek Tacina 4,24. (Opis...

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W NAJNIŻSZYCH ROZGRYWKACH

Lutynia zaskoczyła lidera

I A KLASA – GR. B

● **LUTYNIA DOLNA – NOWY JICZYN 4:3 (1:3).** Bramki: Osička, Zavacký, P. Vanečko, Hanusek – Dědík, Bajer, Polónyi. W. 150. Prowadzący w tabeli Nowy Jiczyn kompletnie zlekceważył drużynę trenera Luboša Beganiego. Faworyzowani goście w drugiej połowie przecierali oczy ze zdumienia, co też takiego wyprawiają do 45. minuty bezradni piłkarze Lutyni Dolnej. Na 2:3 obniżył w 62. minucie po akcji Čiefa aktywny Zavacký, na 3:3 trafił w 72. minucie po solowym rajdzie P. Vanečko. W euforii grający gospodarze dobili rywala w 80. minucie, strzelcem złotej bramki był zmiennik Hanusek. **LUTYNIA D.:** Mrázek – J. Vanečko, R. Matys, Zuček, Čief – Figura, P. Vanečko, Konečný, Přeček – Osička (46. Hanusek), Zavacký.

● **STONAWA – ŠMIŁOWICE 1:0 (0:0).** Bramka: Frait. W. 100. Wszystko wskazuje na to, że piłkarze Stonawy powoli, ale jednak wychodzą z impasu. Z trudnym rywalem podopieczni trenera Tomáša Vychopenia zaliczyli bardzo dobre spotkanie. Bez błędów w obronie, z atrakcyjną grą z pierwszej piłki futbol w wykonaniu gospodarzy musiał się podobać. Šmiłowice też pokazały się z niezłej strony, zabrakło im ale wykończenia akcji. Gola na wagę trzech punktów zdobył w II połowie meczu Frait. **STONAWA:** Glogar – Janáček, Franc, Ševců, Bystron – Matwijkow, Dluhoš, Vodák (78. Kahák), Petruša – Šurin, Frait. **ŠMIŁOWICE:** Rufer – M. Topiarz

– Przczek (80. Slušný), J. Topiarz, Szemek – Bůlka, Šimek, Klár, Gurecký (69. Kohút) – Šzuščík, Ganczarski. ● **STARA BIELA – WĘDRYNIA 3:3 (1:1).** Bramki: Šimůnek, J. Topiarz, Grussmann – Fojcik, Cymorek, Mitrega. W. 150. W bramkostrzelnym meczu padł zasłużony rekord Wędrzynianie bramki zdobyli po akcjach Fojcika i Mitregy (bramkową akcję wypracował dla niego Šimůnek). **WĘDRYNIA:** Csikán – Osika, Bezák, Broda, Fojcik – Šimůnek, J. Topiarz, Grussmann (15. T. Sikora), Šimůnek – Cymorek, Jochymek, Mitrega (85. Chlebek).

● **RASZKOWICE – DZIEĆMOROWICE 1:3 (0:0).** Bramki: Meca – J. Czyž, Hájek, Pustaj. W. 100. Sposób „preszowski beton” w wykonaniu gospodarzy zasłabł. Elektrycy dopiero w drugiej połowie meczu. Prowadzenie zapewnił gościom strzałem pod poprzeczkę J. Czyż. Na 0:2 podwyższył z karnego bramkarz Hájek, a na 0:3 trafił podstawowym uderzeniem Hájek. Bezradne Raszkowice zdołały już tylko obniżyć z rzutu wolnego. **DZIEĆMOROWICE:** Hájek – Sabo, Bílous, D. Kiliński, Ligocký – Zarzycki (62. Žáček), Špička, P. Klimek (30. Pastuch), Czyž – Duda (46. Hraško), Martinček.

Lokaty: 1. Czeladna 18, 2. N. Jiczyn 18, 3. Libava 13, 4. Šmiłowice 12, 5. Dziećmorowice 12, 6. Stonawa 9, 9. Lutynia D. 8, 12. Wędrzynia 7 pkt. **DZIS:** Bruszczyca – Dziećmorowice (zaległy mecz 3. kolejki).